

# TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфът есе де дое ори не  
септемьлз: Меркзреа ми Сьмьзта.  
— Прензмерацизnea се фаче дн  
Сивъ ла еспедитра фоиел; не афа-  
рз ла Ч. Р. подде, кз кани гата, при  
скрисори фанкате, адресате кьтре  
еспедитрз.  
Предиялз прензмерацизnei центрз  
Сивъ есе не анъ 7. ф.л. м. к.; еар

N<sup>ro</sup> 44.

ANUL IV.

Civiliș 6. Iunie 1856.

не о жметате де анъ 3. ф.л. 30. кр.  
— Пентрз челедалте пррп але  
Трансилванъ ми пентрз провинциеле  
дин Монархъ не знъ анъ 8. ф.л. еар  
не о жметате де анъ 4. ф.л. —  
Исерателе се пьтескъ кз 4. кр.  
шрзл кз слове мичи.  
Пентрз прпч. ми перъ стръне не  
знъ анъ 12 ф. не 1/2 анъ 6 ф. м. к.

## Денешъ телеграфикъ.

\* Константинопол 5 Iunie к. п. Трзпеле енглезе аъ  
ешертат Кримъ де тот. Днтъритрпеле дела Ismail ми Peni (din  
есаравия) прекъм ми Читадела дела Карс саъ арзпкат де кьтръ  
шми дн аер.

## О скъртъ прівире асзира историей Комерчизлз (Негоцзлз).

(Дпкеиере).

Секъзл ал 16-леа е дестъ де богат де евенеминте перзде-  
орешъ. Португалиа шми крешеа негодъ дн India ресъритеанъ ми  
шми Брасилиа. Спаня окъпъ дн Америка мьзте динътръ взне.  
Антверпен се фькз центрз перздеторией дин Езропа, при каре лъ-  
рз пьтимиръ маъ кз сеамъ четъдиле Ханзеатиче. Англия шми фортъ  
лотъ, днтръ кз Ръсия ми Търчия дн релаци перздеторешъ ми ком-  
весе дн а. 1599 социетатеа перздеторескъ остиндикъ, кареа а  
ажъне ла дпсепмьтате маре историкъ. Оландия деодатъ кз Англия  
дпчепъ а перздетори кз Остиндия, шми крешъ о асеменеа дпсодире  
перздеторескъ. При окъпърилe Търчилор се мърцини негодъ Ита-  
лией шми се трасе дн капиталз Португалией Лисбоа. Центрз негодъзлз  
езропенескъ се стръмътъ дела Антверпен ла Амстердам, еаръ фа-  
бричеле се мърцъ престе тоате дериле, шми тот маъ бине се поате  
кзпоаше легареа маъ стрънъ а попоарелор при тревзинда него-  
цзлз.

Дн сьта а 17-чеа пьтиреа, колонизърилe шми перздеториле се  
днтъръ де мъраре. Не кьт скъдеаъ де таре четъдиле Ханзеатиче,  
не атъта, се рьдикаъ Англия ми Оландия шми се фькъръ marazil de  
авъдъи немесхрате. Спаня ми Португалиа се динеаъ дин тоате пь-  
териле не кьлшеа ажънъ; Франция споря при негодъ, мьпъфъп-  
търъ шми пьтире; нъмаъ Германия, здробитъ де рьсвоизл де 30 ani  
(1618—1648), че'л стърнисеръ вржмъшилe религионаре, дн лок  
де а маъ кьдига, пьрдъ шми че авъ. Шми Италия скъдеа възжнд кз окъ  
дънъ дескопериреа дръмъзлз де апъ спре Остиндия. Ръсия при не-  
восителе дпкордъръ але лъ Петрз челъ маре, дпкъ се дпшъръ дн  
рпнд кз попоареле негодъзлз шми але пьтирей. — Сьта а 18-чеа  
зрмъ че дпчепъсе чеа трекътъ, пьпъ кьнд при десъинареа Аме-  
ричей миезинондиене де Англия шми при рьсвоизл фьрлческ примъ шми  
негодъзл алъ фагъ. — Ла дпчепътл сьтеи а 19-чеа, дн кареа  
тръим, Спаня пьрдъ посаделе сале дн Америка, Оландия пре-  
деалъ взнеи сперанце, Франция колониле сале челе маъ фьртоасе.  
Пачеа зрматъ дънъ кьдереа лъ Наполеон ла а. 1815 dedъ негодъ-  
злз вьадъ позъ. Де атъчъи негодъзл дн тоате статърилe Езропей  
дпайнтеазъ не'пчетат, шми ва дпайнта тот маъ мьзт при дпдрепта-  
реа дръмърилор, при каръ шми паиа де вапор, при телеграфъ, при  
мьпъфъпътръ, фабричъ шми машинъ; ва споръ тот маъ мьзт при де-  
пъртареа пьдечелор, днтре каре прерогативеле знеи пласе, мьз-  
дичеа шми грезтатеа вьмилор, еаръ маъ кз сеамъ тръндъвиза шми  
деосебиреа знъи неам де алъ сьт челе маъ пьгъвитоаре. Къл-  
меа чеа маъ дпалъ а негодъзлз о аъ ажъне Англия шми статърилe  
конфедерате дин Америка, каре дпкъ нъ се мьзъмиръ нъмаъ кз  
атъта, чми кз преведере дпделсантъ дпши асигъраръ дпъиетатеа  
ачеаста шми не вьиториме. —

Скиделе ачестеа, ори кьт де недеплините ми фьцитиве, тотъшъ  
не пот дпкрединда, кз попоареле кз негодъ маъ мьдъи шми маъ та-  
ре шми не сьчена историей зпверсале аъ фост шми сьт челе маъ де  
фьрпте. Негодъзл кьдигъ мьжлоаче материалe, при каре апои маъ

кз дплеспире се пот дпсхми шми челе нетрекътоаре але дъхъзлз; ел  
не кьръдеше де челе че не присосескъ, шми не адъче алтеле, каре  
не сьт де лпсъ, шми каре пои зпъл кьте зпъл нъ ми ле пьтем кьдъи-  
га; ел дпприетеше шми леагъ попор кз попор; шми взпърилe, че ле  
агонисеше, фие ачелеа де ори шми че соиъ, ле дпмърдеше кз тодъ;  
ел фьръ дпдоизл а контривъитъ фьарте мьзт, мьжлочитъ шми неми-  
жлочитъ, ла мьдиреа крежинизмъзлз; дн сьърмъи тот маъ мьзт се  
вате а форма дин дпферителе попоаре о фамиле маре шми фьрчитъ  
свъ скътл змънитъдъи.

„История тимърилор трекъте, зиче зп азтор германъ,“ е по-  
мьзл кзпошпдъи вьпелъи шми а рьзлъи. Нъмаъ атъчъи даръ не ва фо-  
лоси стъдизл еи, деакъ не вом дпвъда а рефера евенеминтеле веа-  
кьрилор декърсе шми ла тимърилe, дн каре тръим пои. Vedem, че  
kondigie а дпайнтрей шми а кьлтърей е негодъзл; vedem кьт не сьт  
шми поатъ де приачоасе тимърилe; пьтем преведеша, кз, неврмънд  
шми пои че аъ фькътъ шми фак алте неамъръ, вом девени шми маъ мьзт,  
декът ам фост, а фии прадъ сьрчъиешъ шми тикълошиешъ. Деъи че пь-  
тем фаче астьзи пентрз че сьт мьсъм не мьне? Сь лъкръм, пьпъ  
кьнд е зизъ!

Б...иъ.

## Монархия Австриакъ.

Трансилвания.

4. Аврел 26 Maiș (днтързят). Астьзи дн 12-леа Maiș не  
ла 4 оаре дънъ амьазъи соси дн Орашъл постръ D. ч. р. Консильаришъ  
де скоале Dr. Павел Васил. Скопъл вениреи а мьзт стиматъзлз  
ачестъи оасне есе дн деовше кзпоскът, шми адекъ: а вьсита шкоа-  
леле поастре попорале дн тоате локърилe, знде се афлъ, а се  
квинъне маъ де апроаше деспре стареа лор, деспре пьртърилe дн-  
въдъчелор шми а дпвъдъторилор прекъм шми деспре хърничъа че-  
стор дин зрмъ; еаръ аколо знде лпсескъ а сьтъи шми а дпърбъта  
попоръл, ка ори шми кз че жертфе сь'шми дптемеиезе сколи шми сь ле  
дпзестрезе кз дпвъдъторъи хърничъи. Дн диминеада зрмътоаре дънъ  
сосиреа Dniei Сале фийнд кз ера токмаъ зюа Домъзлз (Dșmineкъ)  
теарсъ дпсодитъ де D. Протопоп Авесалон Попович, ла сф. Бисе-  
рикъ дин Орашъ, знде D. Парох локал Dionisie Adamovitch сьзжъи Сф.  
Литъргие, свъ а кьрей декърдере кьнтъ тинеримеа сколаръ свъ коп-  
дъчереа тинеръзлз дпвъдъторъиș Dionisie Adamovitch. Дънъ сьърмъи-  
тлз Литъргией се дъсеръ ла Бисерика дин Аврел Cat, знде ашмънде-  
реа фъ де фагъ пьпъ ла сьжршитъл Сф. Сьзжбе. Дънъ ешпиреа дин  
Бисерикъ о депътацие квинъсе дин Кьраторъи шми 'наинте сьтъторъи  
бисеричешъи квинъсе де Парохъл локал дн дптимъишъ шми вьневентъ  
ла каса D. Протопоп Авесалон Попович, знде се афла дпквартъ-  
ратъ, маъ тьрзъиș примъи вьсителие Нотавилъдъилор де аичи. Дънъ а-  
мьазъи черчетъ скоала дин Аврел Cat, знде дпвъдъторъиș Ioann  
Хазъ цинъ о фортъ де ексамеи кз дпвъдъчелъи сьи, кз але кьрора  
респънсъръ D. Консильаришъ се декларъ а фии фьарте дпдестълитъ, дъ-  
пъ ачееа дпърбътъиș вьзпъиши при квинъте дълчи шми стръбътътоаре,  
ка шми де ачи дпайнте сь черчетезе скоала шми сь фие стръдълличъи  
дн дпвъдъчъръ. Еаръ дпвъдъторъиșлз дп адъсъ аминте акърата  
дпмлинире а кьешърей сале чейи не кьт де греле, не атът шми де  
дпалте.

Лъни дн 14 Maiș дънъ че фькз контравьсителие нотавилъдъилор  
де аичи шми дънъ че депътация тримъише дин партеа овшеи дп дескоперъи  
доринда овшеи, ка адекъ черчетареа шкоалеи дела Бисерика дин Орашъ  
сь ретъжъи пьпъ дн зюа зрмътоаре дин причина тьргъзлз де сеп-  
тъмъжъи, че се дине Лънеа, кьнд чейи маъ мьзлъи пьринъи се афлъ кз-



pitete boale de dnceetxri caş rixt, boalele reumatice, podagra, skriptitxpile, kontxizipile, dnceetxpile de stomax, dxerpile de kan, ameeala, dxerpile de plъmъnъ, fikaцiи шi pъpъnkъ, kolika, zъgъpъчъл, фразъл, tremxратъл, dxerpile de пепт, тъса, кърцери-ле, стрънкъxpile, boalele венериче шi челе emoroidale, змфъл-тxpile, фpигxpile ш. алт. ш. алт. Мълцi пенътинчoшi din toate пър-циле се адънъ ла Бъиле ачесте салъtare, dintpe кариi зниi дитр'а-тъта сънт де днцененицiи шi слъбицi, кът пъмъл къ ажъторилъ алтора се пот стръмъта дела зп лок ла алъл, шi дънъ дитревъинцареа Бъилор кореспенъзътоаре боалей лор дн timpъл прескрис, се тъмъ-дъeck дъcъвършit. Астфелиѣ де дитъмпилъри сжнт пенъмъtare.

Бѣле лѣи Еркзлес, се траг дѣлѣ кѣм везхрѣм дѣлѣ дѣн веки-  
те. Еле с'аѣ фост дескоперит шѣ кѣлѣват дѣлѣ де антѣчѣи романѣи.  
Дѣлѣ че Траѣан императорѣи романѣи лѣнвѣнсе не Дедебал реце-  
ле Дачѣи лѣи свѣхзгѣ тоатѣ Дачѣи, аѣ стрѣлѣхзгѣ аѣчеа, дѣлѣ  
кѣм се шѣе, маѣ мѣлѣ леѣиоане шѣ колонѣи романе, аѣ рѣдикат че-  
тѣдѣи, дрѣхзгѣи, подѣрѣи, канале ш. алт. Дѣнтрѣ ачестеа аѣ фост зна ла  
анеле дела Черна (дела Mexadia) дедикате лѣи Еркзлес, кѣре, се  
дѣнгрѣжеаѣ де кѣтрѣ леѣишѣеа а 5-а дела Чернеѣи дѣн ромѣниѣи мѣкѣ.

Де време че нѣчи дн скріеріле історіче, нѣчи дн пенсѣрателе рѣшѣице де зидирѣ, петремонете, статѣе, Саркофагѣри ш. алт. каре с'аѣ афлат ші се афлѣ пе фаца ші дн сінзл пѣтѣпгзлѣ, нѣ се афлѣ нѣчи о хрѣтѣ, кѣ Дачіи сѣ фіе кѣпоскѣт пѣтереа тѣмѣдзітоаре а Бѣлор ачестора, ші кѣ атѣта маі пѣдін, ка еі сѣ ле фі фолосіт ші кѣлтіват прін зидирѣ ші днфрѣтсецѣри, ва асемеіеа дн-трѣпіндерѣ нѣчи кѣ се потрѣвеск кѣ карактерѣл попорѣлѣ дачік; аша пѣтем хотѣрѣ кѣ десѣвѣршіре, кѣ кѣ свѣжѣгареа Дачіеі прін romanі, свѣ Траіан, с'аѣ днченѣт періодѣл чел дінтѣйѣ ал консі-стінѣеі ашезѣмінтелор пѣвліче ші прівате дела Бѣле лѣі Еркѣлес. Нѣмеле ачеста 'ші лаѣ кѣпѣтат еле потрѣвіт челордалте Бѣі калде дін днпѣрѣдїа romanілор, каре дѣпѣт мітолоѣіа ачестора тоате ераѣ dedicате лѣі Еркѣлес, ші чел пѣдін ізвоареле рѣчі нѣчи одатѣ нѣ с'аѣ нѣміт Еркѣлес. Кѣткѣ ачелеаші свѣ днпѣрѣдїі Adrian, Antonin, ші Маркѣ Авреліѣ, аѣ фост ажѣнс ла кѣлтеа днфлоріреі нѣ днкане нѣчи о дндоіалѣ. Ачеста доведеск інскріпѣіле ші ста-тѣеле челе тѣлте, каре с'аѣ дескоперіт аічі, ші дінтре карі зпеле с'аѣ стрѣмѣтат ла Біена ші се афлѣ ші асѣзїі ашезате дн кабінетѣл антїквїтѣділор, іарѣ алтеле се афлѣ зїчі дн лок зідѣте прін пѣ-рѣдїі респектївелор Бѣі; апої петріле, монетеле ші алте рѣтѣ-шіце romanе, тоате доведеск градѣл чел днпат ал кѣлтівѣреі Бѣ-лор ачестора прін romanіі чеі веі.

Къ апъперѣа дѣпърѣдїѣ апъсѣне, с'аѣ стѣнс шї дѣфлорїѣа  
Бѣлор лѣ Еркълес, апої дѣ зрѣа дѣкърцѣрїлор попоарелор бар-  
варѣ асїатїчѣ, прекъм шї а некърмателор рѣсвоаїѣ, карї, зрѣтарѣ  
сѣв дѣкърцѣрѣа тїмпълѣї, с'аѣ негїгат шї рѣїнат къ тотѣл; — шї  
пѣтаї дѣпъ чѣ девенї Банатѣл сѣв стрѣлѣчїта касѣ Хабсбърїкѣ,  
дѣчѣнърѣ шї Бѣлѣ лѣ Еркълес а се рѣдпої, шї аша не рѣїнд  
не рѣїнд а се дѣлѣлѣа їарѣшї ла кѣлѣа перѣзѣт рїїн вїтрега соа-  
рѣ а тїмпърїлор барварѣ.

**Датумларı de zi.**

\* Din Vinograd се скрие, къ дн 27 Маѣъ не ла амѣзъъ аъ проръпт дн каса локъиторѣлъ М. Л., че се афла дн апронѣреа

Ф е і л е т о н .

**О прівіре асыра дитъръдіеї плантелор.**

II.

(лпкеіере).

Ла челе маї тълте piante днсъ, се поате vedeа totъші извїреа чеа тарс, че о аѣ кѣтръ лѣмїнъ. Пїлдъ деспре ачеаста не сѣнт копачїї пѣдѣреї, карїї дндесѣндсе, се днтрек спре аші днѣда вѣр-вѣріле кѣтръ лѣмїноаселе рaze соларе.

Маї департе пілдъ не сжит плантеле, че се афлъ дн одзіле  
постре с'аѣ днфлорърії ші 'ші днтінд ратхріле къртъ ферестріі. Саѣ  
въгат маї де тхлте орі дн сеаміъ кзм рѣдъчініле плантелор въгате  
песте еарпъ дн півніце, дші днтінд прімъвара крзделе лор влъ-  
старе къртъ хшъ саѣ фереастръ спре а афла лхміпъ. — Астфеліѣ о  
крхмпелъ архнкатъ днтр'хнл дн згрісіле півніцеі дші днтінде

кваторіалі де пжне ші ера акперіть кз пзе, причіна се зиче а педугріжірея каснічлор кз прілежіл коачереї пжнеї, фокл с лїдїт фоарте іzte ші аї мїсїсїт 47 де касе кз шїрї ші кз пое тот. Ъп бїеат де 3 ані ал локїторїалї N. Г. аї devenїт жер фї флакїреї, ашїндереа саї прїфїкїт дї ченїше маї тїлте бїкї те, вїп шї вїдїї.

\* Се скрие din Odesa къ аколо се фак прегътірі пентрѣ пр  
міреѣ Цепералѣлі Пелісіер, кареле се ащепъ аколо дн зілеле ачест

\* Esnatoria caş deşertat kз totzi de кэтрэ алиаџи ши с  
predat Ршшилор. Пънз дн 24 Маиџ аџ fost първси Krimza 15,00  
de francgozi.

\* Се ворвеѣше къ дикъзъндъ аръ съ се факъ ла Парисъ зпъ сѣндъ де тоуѣ равинѣ дѣн Франція шѣ Алѣерѣа къ скопъ де а черчета давъ аръ фѣ потрѣвѣт а се стрѣхъта сербареа Съмъетеѣ жѣдовешѣ (сабашъ) съ фѣе Дѣминѣка. Алоѣ маѣ зѣкъ чѣнева къ прогресъа песѣхършѣт пѣесте стема тѣмълѣрѣлоръ поастрѣ!

## Принципалете дела Дънъре.

„Къриерълѣ Italian“ се скріе дін Галагі дін 3 Іunie к. н. к педечіле ескате прін протестъл комісаріълѣ рѣсеск асѣпра лѣ Стърза спре а нѣ лѣа парте ла комісія днѣсърчпачъ кѣ реглареа марѣні лор Бесарабіел, с'аѣ делътърат кѣ тотъл прін інстръкціле челе та поже сосіте дін Петерсбърг. Дн зрѣа ачестора с'аѣ ші дінът д 2 Іunie к. н. дпайнте де аміази шедінда дінтъѣ, дѣпъ аміази а доза, еаръ дн 3 а треіа. Шедінда чеа дінтъѣ дінъ треі чеасъ ші адѣсе піѣе десваторѣ вѣі, маі кѣ сеамъ деспре граніда де къртръсъріт. Комісаріі рѣсесі аѣ пѣс дпайнте о картъ, дн дименсі марі, а Бесарабіел де міазъзі, пе ачеаста ера днсемпате де еі саѣ дін Петерсбърг граніделе челе поже. Партеа ачеа а гранідеі кареа терѣе де къртръ мареа пеагръ зп Кілометръ дн парте де къртръ рѣсъріт а локълѣ Барна сола, ажъде акъта пе картъ ачеаста пѣлъ ла дрѣмъл дела Інкерман, днѣсъ нѣ перпендіклар дѣпъ кѣм с'аѣ хотърѣт дн Трактатъл дела Паріс, чі тѣнд локъ песте мѣжлок. Скімвареа ачеаста нѣ ліпсі а атраѣе атендіа комісарілор челорлате пѣтері, днтревареа фѣ десвѣтът кѣ днвершнаре де Баронъл Калік ші ѣенералъл Фантон. Дн зрѣа педечіло ачестор дінтъѣ ва тревзі сѣ се скімѣе дн маі тѣлте пѣзакте ліні днсемпачъ пе картъ, спре каре сѣжршіт сѣ вор чере еаръ та тѣлте зіле ші шедінде. Асеменеа пѣдѣждѣсеск ші комісаріі, кѣ дн врео 3 саѣ 4 зіле вор терѣе дн Бесарабіа. Ла фада локълѣ грѣста теа чеа маі маре, дѣпъ арѣтареа фѣі сѣснзміте, се аѣѣнтъ днпрежърѣл орашълѣ Болград, дн каре се афлѣ о вісерікъ зідітъ де Българі кареа пентрѣ чеі дін зрѣтъ ші пентрѣ Рѣші е де маре днсемпѣтате Пентрѣ ачеа аѣ ші днгріжіт Рѣсіа, ка лінія чеа поѣз сѣ се траѣ дн партеа деамеазъзі а орашълѣ ачестъзіа, ка прін ачеаста сѣші сѣдінъ о легѣтъръ педнтреръпѣт кѣ Българіі чеі фанатічі. Ші локъл адѣче кѣ сіне, ка сѣ нѣ се поатъ траѣе зп дрѣм де ѣеаръ дѣстѣ де ларг, фъръ де а атінѣе періферіа орашълѣ, че пентрѣ Рѣсіа аѣ фі доріг. Песте тот лѣжнд Кореспондентъл къриерълѣ Italian кѣде кѣ грѣтъділе че се аѣеавѣтъ нѣ вор фі аша лесне де днвінс, ші вор сілі де тѣлте орі пе комісарі а чере інстръкціі дела стѣжніріле лор.

вѣстареде сале дп о депъртаде де 20 зрме спре зштъ, ми дзшт  
ачеа не прѣрето дп сѣс дптр'о дпекѣе давлъ кѣтръ фѣрестѣка  
пѣвнѣгеі.

Ші оаре каре 6 ачела, кареле прівінд ші възжнд тоате ачесто  
лжкрзрі тінхпате, че ле веде дп о плантѣ тикѣ, съ ретжнѣ дпкѣ  
тот дп пепѣсаре?

Чине нѣ с'ар минка ші нѣ с'ар минна възжд, кѣ дп лѣтеа чеа  
минимѣтъ а ачестор зидирѣ, е маѣ тѣлѣт скоп ші активѣтѣ волникѣ,  
декаѣ саѣ пѣтѣт прѣсѣзнѣне? Оаре де че тречет поѣ асемѣнеа челор  
мѣнциѣ де лѣмина окѣлор, фѣръ де нѣчѣ о грѣжѣ пре лѣжѣтъ ачесте  
фѣинѣе тѣреѣе, фѣръ де а не адѣче аминѣе ші фѣръ де а адмѣра  
тѣна чеа тѣеастрѣ ші атотѣтерникѣ а Зидиторѣлѣлѣ, каре ле дп  
сѣфлѣеаѣзѣ, каре ле дпзѣстраѣзѣ кѣ о аѣзмѣтъ сѣмѣѣре с'аѣ аша зѣ  
кѣжд кѣ о драгосте дпѣрѣмѣзѣтѣ? — Центѣрѣ кѣ прѣкѣм дп ѣпелѣ

тоаче се афлзън феліс де віадъ соціалъ, токма аша се афлзън планте. Лор днкъ ле плаче маі віне а локзі аколо, знде пот е о віадъ соціалъ ші словодъ, аколо фінд лаолалъ се паре, къ спереазъ маі птернік, декжт кжнд сжнт деспрдіте; крешереа, маі вартос не копачі, есте дналъ, ші сѣпрафада лор маі лъчгт, дін протівъ кжнд стаѣ деспрдіте, фіешекаре сінгъръ де е, атънчі сжнт маі аспре, еаръ не вѣрфал мѣнцілор маі флосе. — Астфеліс се днтжшплъ ші кз омѣл, ел днкъ прін віада іалъ се долѣжнеше, се фаче маі дескис ші перде фоарте мѣлт сѣлѣтъчіа, че есте орешкжм днѣскъ днтржнѣл, дн пѣрїле ші мішкърїле челе дін афаръ маі плѣкѣт, еаръ дінпротівъ ідепеа дін віада соціалъ ші ісолареа 'л фаче тот маі рѣтрѣс, дї рѣше пѣравзрїле, кз зп кѣвжнт дл адѣче ла стареа сѣлѣтъчіеі.

Прекжм днтре довітоаче ші фїере сжнт знеле, каре се хрѣк нѣмаі дін карнеа ші сжнцеле алтора, токма аша сжнт ші днтре нте знеле, не каре ле пѣтем нѣмі планте рѣпїторе, каре се хрѣк нѣмаі дін мѣстѣл ші сѣкѣл алтора. Еле се акадъ де челелалте, сжнт претѣнденеа провѣзѣте кз нїше цевї сѣгътоаре, прін каре рі траг сѣкѣл ші пѣтереа дін челелалте.

Прекжм деішертѣрїле Амерїчеї сжнт Патріа челор маі днфїо-гоаре фїаре сѣлѣтїче, токма аша сжнт ші пѣдѣрїле еї адѣпостїа чеа маі вѣпъ пентрѣ челе маі птернїче планте рѣпїторе. Аколо еск днтр'зп кїп фортѣ птернїк аша нѣмітеле планте „Лїане,“ каре акадъ де арборї ші се днтїнд де не зпѣл не алѣл дн о депѣр-е де маі мѣлте сѣте де зрме, ші аша леагъ, ка кз о фѣніе пѣ-рї днтреї асфеліс, дн кжт е песте пѣтїпцъ а пѣтеа стрѣвате лѣзнтрѣл лор. — Дн грѣдїні се афлзън „мѣспїлѣ“, каре дшї дн-фїе рѣдѣчїніле сале челе сѣгътоаре днтре кожеа потѣлї ші сѣлѣще, сжнт маі мѣлте фелїзрї де планте рѣпїтоаре, каре кѣдїгъ хрѣпа дін сѣкѣл ші карнеа алтор планте, днфѣшѣржн-се днтпрежѣрѣл лор ші сѣгънд мѣстѣл дін тржнѣселе. — Днѣс пре-пгъ тоате енѣтерателе днѣшїрї але патѣреї плантелор, днтреага-р фїндъ дн асѣменаре кз а довітоачелор е нѣмаі о змѣръ. — е сжнт фѣръ кзпощїндъ де ші нѣ фѣръ сїмдїре; еле сжнт фѣръ вое, де ші нѣ фѣръ інстїнкт, каре се паре а аѣеа оарешкаре ешенаре кз воїнда. Неспѣс де мїнзѣтѣ е алѣтѣрїеа лор чеа лѣзнтрѣ, неспѣс де мїнзѣтѣ е крешереа ші днтмѣлїреа лор, егѣтїреа мѣстѣлї — ші пѣзїнда лор чеа рѣгѣлатъ. Днѣс тоате есте, ші днкъ алтеле маі мѣлте, се афлзън дн трѣзрїле довітоа-лор, каре сжнт кз мѣлт маі фелїзрїт компѣсе ші маі днделѣ-ше дноржндїте. —

Сѣлѣтѣл с'аѣ пѣтереа чеа днѣсфлѣдїтоаре де віадъ, че се афлзън планте о афлзън токма аша ші дн трѣзрїле довітоачелор ші е оаменїлор. Трѣзрїле лор днкъ се хрѣнѣск, креск ші се рѣплжнтъ маі департе фѣръ де пропрїа лор вое. Сѣгъторїзл ка і днделѣнтѣл нѣ пѣте кзпрїнде тїна аѣеїа, кжм хрѣпа, че о прї-еше трѣзрїл се поате прѣфаче дн перве, дн сжнѣ, дн оасе дн ѣр ші алтеле. Еле креск ші пѣшеск кѣтръ ковѣршїре фѣръ де пропрїа лор воїндъ. Пѣрділе челе дін афаръ ші дін лѣзнтрѣ але трѣ-мѣлї пѣшеск днїнѣте неднѣтетат спре а ажнѣе ла ковѣршїреа, е ле есте хотѣржтъ — орї кз ва дормі омѣл, орї кз ва прїверїа, іта мжнѣ сжнцеле прін віне кз о пѣтере екстраордїнарїе, плѣ-жнїле прїмеск ші словод аерѣл фѣръ де а бѣга омѣл дн сеамъ і фѣръ де а кѣцета ла аѣеаста.

Ла мѣлте трѣзрї кїар ші дѣпъ че се деспарте сѣлѣтѣл де жпселе, с'аѣ вѣгат де сеамъ, кз о парте дін віада плантелор днкъ тот маі рѣмжне. Саѣ вѣзѣт маі ла мѣлте трѣзрї моарте, кз ші дѣпъ че аѣ пѣтрѣзїт пѣрділе челе маі повїле, тотѣшї зпгїїле ші ѣрѣл аѣ крескѣт пѣпъ ла о інѣрїме неаѣпѣнтѣтъ.

Аша даръ се афлзън дн довіточе аѣеа пѣтере днѣсфлѣдїтоаре, каре прївїндѣо дн планте п'аѣ нѣс дн адмїраре. Еа се афлзън атжт дн довітоаче, кжт ші дн оаменї де сїне сѣгътоаре. Днѣс дн до-вітоаче тотѣшї се афлзън о пѣтере маі дналъ ші маі мїнзѣнатъ, каре нѣ се афлзън дн планте. Довїтокѣл арѣ сїмдѣрї де плѣчере ші не-мѣчере с'аѣ чел пѣпїн кзпощїнда лор, ел арѣ аѣел інстїнкт ал плантелор пентрѣ днтмѣлїреа фелїзлї сѣѣ, днѣс тот деаѣна е дн-презнѣтѣ кз аѣеаста ші пропрїа лї воїндъ, ел арѣ аѣеа пѣтере ші дар

де а се пѣтеа мїшка днтр'зп лок днтр'алѣл, ші днкъ дѣпъ воїнда ші плѣчереа са, ел се поате днѣвѣла ла сѣвѣршїреа зпор лѣкрѣрї, ел прїмесше пѣравзрї ші обїчїсрї, каре нѣ се афлзън дн патѣра нїчі зпїл планте. Ел арѣтѣ сѣмне де фѣдѣлїе, де амор, де ізѣндѣ, де мѣніе, де фрїкъ, де змїлїре, асѣлтарѣ ші сѣпѣнере, ел дшї адѣче амїнте де челе трѣкѣте, ші дн сѣжршїт ел се поате вѣкѣра де о плѣчере фїїтоаре.

Аша даръ пѣтереа аѣеа днѣсфлѣдїтоаре, че се афлзън дн до-вітоаче, е зп че маі мѣрѣд, декжт аѣеа а плантелор, че се афлзън тот дн асѣменѣеа трѣп. Нїчі о плантѣ нѣ арѣ воїндъ словодъ, нѣ шїе де амор, де зрѣ, прекжм нїчі аѣеа пѣтере де а се пѣтеа пре сїне мїшка.

Омѣл фѣпѣтѣра чеа маі аѣеастъ днтре тоате челелалте фѣпѣтѣрї кжте нѣмаі се вѣд, ел кзпрїнде дн сїне атжт пѣтереа чеа днѣсфлѣ-дїтоаре, че се афлзън дн планте, кжт ші аѣеа, че се афлзън дн до-вітоаче — днѣс днтржнѣл се маі афлзън днкъ ші о атрїеа пѣтере, каре е маі пре сѣс де тоате ші неатжрнатъ — ші аѣеаста е немѣрї-торїзл лї сѣлѣт, каре шїе фаче деосевїре днтре віне ші рѣѣ, шїе а се дндрѣпта дѣпъ пропрїїе лї рѣгѣле, а стрѣвате арѣтѣрїле зї-дїреї, ші а кѣцета деснре Дѣмнезеѣ, ка деснре Дѣхѣл чел маі дналъ. Аѣеаста е вѣрфал оаменїеї! Аїчі се атїпѣе мѣрїторїзл де фїндѣле челе маі дналъ, каре фѣръ дндоѣалъ стаѣ кз атжта маі прѣсѣс декжт ел, кз кжт сѣл ел маі пре сѣс де довітоаче, ші кз кжт довітоачеле маі пре сѣс де планте, ші плантеле маі пре сѣс де петрїї.

Прївїреа аѣестор фелїзрїмї ші деосевїрї гравѣзѣте, че ле ведѣм дн лѣкрѣрїле Зїдїторїзлї стжрнеше дн пої о днфїораре кѣчернїкѣ ші евлѣвоасѣ. Аѣїа дндрѣснїм а пѣшї маі аѣзнд дн сѣпѣтѣсарїзл чел тарѣ ші таїнік ал челї Атогптернїк, ші нѣмаі декжт не сїм-дїм сѣлѣчѣнеа ші нїмїкнїчіа поастрѣ. —

Пѣрїнте ал немѣрїнїтѣлї, чѣла ле тоате ле днѣвїзї, ші тоате ле ковѣршїшї! Кз кжт маі департе воїм а стрѣвате дн кзпощїнда лѣкрѣрїлор тале, кз атжта не паре маі кз непѣтїндъ а пѣтеа ажнѣе ла кзпощїнда мѣлїмеї лѣкрѣрїлор днкъ некжнѣсѣте.

Ної кзпрїндем о пїкѣтѣръ де апъ ші гжндїм а кзпрїнде а та мѣрї-ме, днѣс деакъ прївїм дн жѣрѣл пострѣ не ведѣм днѣкжнѣрѣдї де о тарѣ де апъ немѣрїнїтѣ, дн каре тот маі тарѣ не аѣзндѣм. Нї се сѣлѣеск пѣтерїле, не пѣрѣсѣше вїртѣтеа, нї се сѣжршїеск зїлеле вїедїї воїнд а дескоперї ші а афла таїнеле тале. Ної крѣдем а те ведѣа дн таїнеле челе дескоперїте але зпїверсѣлї, — днѣс Тѣ те асѣзнї еаръ дѣпъ пердеаоа алтор таїне поѣе ші немѣрїнїте, не каре а о рѣдїка маі мѣлт нѣ сжнтѣм дн старе. Ної не пердем дн прївїреа мїнзнїлор Тале челор немѣрїнїте. Ної не сїмдїм нїмїкнїчіа поастрѣ. Не кзпрїнде поапѣеа токмаї атѣнчі кжнд крѣдеам кз ве-дем лѣмїна; — пентрѣ пої дн сїмдїрїле нїмїкнїчіеї поастрѣ нѣмаї есте алѣтѣ мжнѣгѣре, декжт кѣцетареа, че о аѣ сѣдїт дн ініміле поастрѣ релїчіа, ші аѣекъ: кѣцетареа череаскъ, ші пої сжнтѣм зпа дін фѣпѣтѣрїле Тале, ші копїї тѣї, ші асѣпрѣне кѣдї Тѣ плїн де мїлъ ші де днѣзраре, ка ші асѣпра челоралалте зїдїрї мїнзѣнѣте, нїчі пре пої нѣ не вѣї да зїтѣрїї нїчі не вѣї лѣса сѣ не днгїдъ аджкѣл — нѣ о Пѣрїнте ал тѣтѣрор, кареле локѣшї дн черїзрї. —

### Ескріе де Конкѣрсѣ.

Ла Цїмпазілѣ мїкѣ пѣвлїкѣ, ромжнѣ оріенталѣ дін Брашовѣ с'афлзън ваканѣ дела 1-їѣ Септемврїе саѣ дела днѣпѣтѣлѣ анѣ-лїї сколастїкѣ 1856/7, о катедрѣ де Професорѣ не лжнѣгъ зпѣ Саларїѣ де 500 фл. М. К.

Дорїторїї де а конкѣра ла аѣестѣ Постѣ сѣ'шї трїмігъ атѣста-теле де пѣртаре моралъ ші політїкъ, де дѣпѣнереа ексамѣнѣлї де матѣрїтате саѣ абсолѣторїѣ де фїлософїе, де кзпощїнда лїмѣеї цѣр-манъ ші а чѣлеї ромжне чел мѣлтѣ вѣпъ ла 1-їѣ Августѣ а 1856 адрѣсжндѣсе ла сѣвѣскрїсї Прѣшѣдїнте ал Ефорїеї.

Брашовѣ 25 Маїѣ 1856.

Ефорїа школѣръ греко-рѣсѣрїтеанъ дін Брашов

**Іоанн Попазъ.**

Протопоп ші Прѣшѣдїнте.